

*A TIHANYI
APÁTSÁG*

A tihanyi apátságot I. András árpádházi király alapította 1055-ben. Alapítólevele első magyar nyelvemlékeink közé tartozik. I. András és – minden valószínűség szerint – fia, Dávid herceg a templom XI. sz.-i kriptájában van eltemetve. A jelenlegi barokk templom 1754-ben, Lécs Ágoston apátsága idején készült el. Csodálatos szépségű faragványait Stuhlhoff Sebestyén osztrák származású mester készítette. A főoltáron Szent István, Szent Benedek, Szent Skolasztika és Szent László szobrai állnak. Az 1822-ben készült főoltárkép, mely Novák János munkája, Szent Ányos orleans-i püspököt ábrázolja. A Szűz Mária oltár a grödeni faragású öltöztethető szoborral a mariazelli kegyoltár mintájára készült. Vele szemben áll a Jézus Szíve oltár, amely a Jézus Szíve tiszteletének egyik legkorábbi hazai emléke. A másik két mellékoltár Szent Benedek és Szent Skolasztika tiszteletére épült. Az oltárképeket Stern János pápai festő készítette 1758-ban. A rokokó orgonakarzaton és -szekrényen 15 tagú XVIII. sz.-i barokk ének- és zenekart megelevenítő szoboregyüttes látható korabeli hangszerékkal. A szószék alsó párkányán a négy nyugati egyházyata szobrával a késő barokk művészet egyik legszebb magyar alkotása.

A templomot 1889-ben restaurálták. Ekkor készítette a mennyezet-freskókat Lotz Károly, Székely Bertalan és Deák-Ébner Lajos.

1. Az apátsági templom (XVIII. sz.).
2. A főoltár (1758). A Szent Ányost ábrázoló főoltárképet Novák János készítette 1822-ben.
3. A rokokó orgonakarzat és -szekrény.
4. A Szűz Mária mellékoltár.
5. Részlet a szószékből. Szent Jeromos egyházyata szobra.
6. Az óromán altemplom és I. András király sírja (XI. sz.).

The Tihany Abbey

The Tihany Abbey was founded by King András (Andrew) the First of the Árpád dynasty in 1055. His grant is one of the earliest Hungarian written record extant of the language. András the First – and probably – his son Prince Dévid are buried in the vault of the church. The vault originates from the eleventh century. The present Baroque church was completed in 1754, whilst Ágoston Lécs was abbot. The wonderful carvings were done by an Austrian master named Sebastian Stuhlhoff. The statues of Saint Stephen, Saint Benedict, Saint Scholastic and of Saint Lancelot are standing on the high-altar. The high-altar picture represents Holy Anianus Bishop of Orleans and was painted by János Novák in 1822. The altar in Máriacell served as model for the "Virgin Mary" altar which is rich on dressable carvings. The altar "The Heart of Jesus Christ" standing in front, was one of the earliest altars of pilgrimage of "Heart Jesu Christi" in the country. The two side-altars were built to the honor of Saint Benedict and Saint Scholastic. The altar-pieces were painted in 1758. by János Stern, a famous painter from Pápa. There is on the organ-loft and organchest a fifteenmember Baroque statue from the eighteenth century showing a chorus and an orchestra with contemporary musical instruments. The pulpit is with the statues of the four Western Fathers of the Church on the low-brim a very prominent work of the Late-Baroque in Hungary. The church was restored in 1889. Károly Lotz, Bertalan Székely and Lajos Deák-Ébner painted the plafond-frescoes.

1. The Abbey (Eighteenth century).
2. The high-altar (1758). The painting "Holy Anianus" was done in 1822. by János Novák.
3. Rococo organ-loft and organ-chest.
4. Virgin Mary side-altar.
5. Part of the pulpit. Statue of Holy Hieronymus Father of Church.
6. Old-romanesque vault and the grave of King Andrew the First (Eleventh century).

Die Tihanyer Abtei

König Andreas der Erste aus dem Hause Árpád gründete die Tihanyer Abtei im Jahre 1055. Sein Stiftungsbrief gehört zu unseren ersten ungarischen Sprachdenkmälern. Andreas der Erste und – möglichst – sein Sohn Prinz David sind in der Gruft der Kirche begraben. Die Gruft stammt aus dem 11. Jahrhundert.

Die jetzige barock Kirche wurde 1754 während Zeit der Abteischaft von Ágoston Lécs gefertigt. Ihre wunderschöne Schnitzwerke verfertigte der von Herkunft österreichischer Meister Sebastian Stuhlhoff. An dem Hauptaltar stehen die Statuen des heiligen Stephans, des heiligen Benedikts, der heiligen Scholastik und des heiligen Ladislaus. Das im Jahre 1822 gefertigte Hauptaltarbild, Werk von János Novák, stellt den heiligen Anianus Bischoff von Orleans dar. Dem Altar der Jungfrau Maria mit dem grödener geschnitzten anziehbaren Standbild diente als Muster der Gnadenaltar aus Mariacell. Gegenüber steht der Altar "Das Herz Jesu Christi" was einer der ersten unter der Piletät des Herzens Jesu Christi im Lande ist. Die Zwei Nebenaltäre sind zur Verehrung des heiligen Benedikts und der heiligen Scholastik gebaut. Die Altarbilder malte 1758 János Stern, Maler aus Pápa. An der rokokó Orgelbühne und an dem Orgelschrank ist eine fünfzehngliederige barock Statue eines Sängerchors und einer Musikkapelle aus dem 18. Jahrhundert mit zeitgenössischen Musikinstrumenten dargestellt.

Die Kanzel mit Standbildern der vier westlichen Kirchenväter an der Unterkante ist eines der schönsten ungarischen Werke des Spätbarocks.

Die Kirche wurde im Jahre 1889 restauriert. Die Plafondfresken wurden damals von Károly Lotz, Bertalan Székely und Lajos Deák-Ébner gestaltet.

1. Die Abteikirche (18. Jh.).
2. Der Hauptaltar (1758). Das den heiligen Anianus darstellende Hauptaltarbil malte 1822 János Novák.
3. Die rokokó Orgelbühne und Orgelschrank.
4. Nebenaltar Jungfrau Maria.
5. Teil der Kanzel. Standbild des heiligen Hieronymus Kirchenvaters.
6. Die Gruft in altromanischem Stil und das Grab des Königs Andreas des Ersten (11. Jh.).

Тиханьский монастырь

Тиханьский монастырь был основан королем Андрашом Первым из династии Арпадов в 1055 году. Документ об основании Тиханьского монастыря принадлежит к первым венгерским письменным памятникам. Андраш Первый и, по всей вероятности, его сын герцог Давид похоронены в усыпальнице XI-ого века церкви.

Нынешняя церковь в стиле барокко достроилась в 1754 году во время аббатства Агоштона Леча. Чудесные резьбы церкви сделаны мастером австрийского происхождения Шебештеном Штульхофом. На главном алтаре стоят статуи Иштвана Первого, Святого Бенедека, Святой Схоластики и Святого Ласло. Образ главного алтаря – работа Яноша Новака (1822) изображает Святого Анеша, епископа Орлеана. Алтарь Дева Мария с наряжаемой статуей греденской резьбы изготовлен по образцу марияцеллского алтаря. Напротив стоит алтарь Сердце Иисуса, который является одним из старейших отечественных памятников уважения Сердца Иисуса. Другие два боковых алтаря построены в честь Святого Бенедека и Святой Схоластики. Алтарный образ сделан папским художником Яношом Штерном в 1758 году. На органных хорах и органном шкафу, построенных в стиле рококо, видна скульптура, изображающая 15 членный оркестр барокко с современными музыкальными инструментами. Кафедра со статуями четырех западных святых отцов на нижнем ранту. Это одно из самых красивых венгерских произведений позднего искусства барокко.

Церковь была реставрирована в 1889 году. В это время написали росписи плафона Карой Лоц, Берталан Секей и Лаеш Деак-Эбнер.

1. Тиханьский монастырь (XVIII. в.).
2. Главный алтарь (1758) Главный образ алтаря, изображающий Святого Анеша, сделан Яношом Новаком в 1822 году.
3. Органные хоры и органный шкаф в стиле рококо.
4. Главный алтарь Дева Мария.
5. Часть кафедры. Памятник отцу церкви Святому Еромошу.
6. Церковь в старороманском стиле и могила короля Андраша Первого (XI. в.).

Írta: dr. Mail József
Fényképezte: Tahin Gyula
Szerkesztette: B. Zsédenyi Judit

© Magyar Diafilmgyártó Vállalat
Budapest, 1986